

Skatteutskottets betänkande

1984/85:58

om godkännande av en internationell konvention om harmonisering av gränskontroller av varor, m. m. (prop. 1984/85:182)

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet proposition 182 med förslag om att Sverige tillträder en ny internationell konvention på tullområdet. Propositionen innehåller vidare förslag om tullfrihet för vissa garner, ett förslag som utskottet också tillstyrker, samtidigt som utskottet avstyrker en motion om ännu längre gående tullfrihet. Även en annan tulltaxefråga i propositionen tillstyrks av utskottet.

I betänkandet behandlas dessutom motioner om gränsskyddet för trädgårdsprodukter. Motionerna avstyrks.

Propositionen

Regeringen (utrikesdepartementet) föreslår i proposition 1984/85:182 att riksdagen

1. godkänner 1982 års internationella konvention om harmonisering av gränskontroller av varor,
2. antar ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i lagen (1977:975) med tulltaxa.

Konventionen, som upprättats inom landtransportkommittén i ECE (Economic Commission For Europe), syftar till att underlätta internationella varutransporter genom inskränkningar i antalet och omfattningen av nuvarande kontroller.

Vidare föreslås i propositionen några ändringar i lagen (1977:975) med tulltaxa. Ändringarna innebär bl. a. att tullfrihet införs för visst bomullsgarn.

I fråga om lydelsen av konventionen och de skäl som legat till grund för förslaget hänvisar utskottet till propositionen. Lagförslaget har följande lydelse.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1977: 975) med tulltaxa

Härigenom föreskrivs att 20 kap., 55 kap. och 56 kap. lagen (1977: 975) med tulltaxa¹ skall ha nedan angivna lydelse.

20 kap. Beredningar av köksväxter, frukter eller andra växtdelar

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar ej:
 - a. köksväxter och frukter, beredda eller konserverade på sätt som anges i 7 och 8 kap.;
 - b. fruktgeléer, fruktpastor o.d. i form av sockerkonfektyrer (nr 17.04) eller chokladkonfektyrer (nr 18.06).
2. Köksväxter enligt nr 20.01 och 20.02 är sådana som skulle vara hänförliga till nr 07.01–07.05 om de vid förtullningen förelåg i där angivet skick.
3. Ätbara växter, rötter och andra växtdelar (t. ex. ingefära och angelika) inlagda i sockerlag skall tulltaxeras som konserverad frukt enligt nr 20.06; även rostade jordnötter skall tulltaxeras enligt nr 20.06.
4. Tomatsaft i vilken torrsubstansen uppgår till minst 7 viktprocent skall tulltaxeras enligt nr 20.02.

20.01 Köksväxter och frukter, beredda eller konserverade med ättika eller ättiksyra, även med tillsats av socker, salt, kryddor eller senap:

A. gurkor:

1. hela gurkor, minst 85 stycken per kg avrunnen vikt 5 %
2. andra slag 10 %, dock minst 30: – per 100 kg

- B. rödbetor 10 %
- C. oliver, kapris och sötpaprika fri
- D. rödkål och kronärtskockor 7 %
- E. andra köksväxter 11 %
- F. frukter fri

20.02 Köksväxter, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra:

- A. tomater, oliver, potatis, kapris, sötpaprika och produkter av till nr 07.05 hänförliga ärter och bönor fri
- B. svampar och tryffel:
1. champinjoner 15 %
 2. andra slag fri
- C. sparris fri
- D. ärter, med undantag av produkter av till nr 07.05 hänförliga ärter 10 %
- E. bönor, med undantag av produkter av till nr 07.05 hänförliga bönor 8 %
- F. lök, stekt eller friterad (även fryst); surkål 5 %
- G. andra slag 11 %

¹ Senaste lydelse av 20 kap., 55 kap. och 56 kap. 1984: 1021.

20.03	Frukter, frysta, med tillsats av socker:	
	A. jordgubbar	100 kg 50: –
	B. hallon	fri
	C. andra:	
	belägges under hela året med samma tull som motsvarande färska produkter under den tid dessa är högst tullbelagda	
20.04	Frukter, fruktskal och andra växtdelar, kanderade, glaserade eller på liknande sätt beredda med socker	fri
20.05	Sylter, fruktgeléer, marmelader, fruktmos och frukt-pastor, beredda genom kokning eller annan värmebehandling, med eller utan tillsats av socker:	
	A. av jordgubbar, svarta vinbär eller äpplen	7 %
	B. andra slag	5 %
20.06	Frukter, beredda eller konserverade på annat sätt, med eller utan tillsats av socker eller sprit	fri
20.07	Fruktsaft (inbegripet druvmust) och köksväxtsaft, även med tillsats av socker men ojäst och ej innehållande sprit:	
	A. av svarta vinbär eller jordgubbar; blandsaft innehållande saft av svarta vinbär eller jordgubbar	10 %
	B. annan:	
	1. av äpplen, päron, körsbär eller plommon; blandsaft, innehållande saft av äpplen, päron, körsbär eller plommon men ej innehållande saft av svarta vinbär eller jordgubbar	5 %
	2. av köksväxter, andra än tomat	3 %
	3. andra slag	fri

55 kap. Bomull

55.01	Bomull, okardad och okammad	fri
55.02	Bomullslinters	fri
55.03	Avfall av bomull (inbegripet riven lump), okardat och okammad	fri
55.04	Bomull, kardad eller kammad	3,8 %
55.05	Garn av bomull, ej i detaljhandelsuppläggningar:	
	A. sytråd	13 %
	B. annat:	
	1. t. o. m. nr 47 engelsk numrering	7 %
	2. över nr 47	fri
55.06	Garn av bomull i detaljhandelsuppläggningar:	
	A. sytråd	13 %
	B. annat	7 %
55.07	Gasvävnader av bomull	13 %
55.08	Handduksfrotté och liknande frottévävnader, av bomull	13 %
55.09	Andra vävnader av bomull:	
	A. innehållande minst 40 viktprocent ändlösa regenererade fibrer	13 %
	B. andra slag	13 %

56 kap. Korta syntetiska eller regenererade fibrer

Anmärkning

Nr 56.02 skall anses tillämpligt endast för sådana fiberknippen av syntetiska eller regenererade fibrer som består av parallella fibrer av samma längd som knippet och som motsvarar följande beskrivning:

- a. knippets längd över 2 m;
- b. snodd mindre än 5 varv per m;
- c. den enskilda fiberns vikt mindre än 6,6 mg/m (60 denier);
- d. i fråga om syntetiska fibrer måste knippet vara sträckt, dvs. ej kunna ytterligare sträckas till mer än dubbla längden;
- e. knippets totala vikt mer än 2 g/m (18 000 denier).

Fiberknippen med en längd av högst 2 m skall tulltaxeras enligt nr 56.01.

56.01	Korta syntetiska eller regenererade fibrer, ej kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:	
	A. korta syntetiska fibrer	fri
	B. korta regenererade fibrer	4,9%
56.02	Fiberknippen för framställning av korta syntetiska eller regenererade fibrer:	
	A. av syntetiska fibrer	fri
	B. av regenererade fibrer	4,9%
56.03	Avfall (inbegripet garnavfall och riven lump) av syntetiska eller regenererade fibrer (ändlösa eller korta), ej kardat, kammat eller på annat sätt berett för spinning	fri
56.04	Korta syntetiska eller regenererade fibrer och avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, kardade, kammade eller på annat sätt beredda för spinning:	
	A. korta syntetiska fibrer	fri
	B. korta regenererade fibrer	4,9%
56.05	Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, ej i detaljhandelsuppläggningar:	
	A. t. o. m. nr 47 engelsk bomullsnumrering:	
	1. av korta syntetiska fibrer	7%
	2. av korta regenererade fibrer	10%
	B. över nr 47 men högst nr 89 engelsk bomullsnumrering:	
	1. sytråd:	
	a. av korta syntetiska fibrer	7%
	b. av korta regenererade fibrer	10%
	2. annat	fri
	C. över nr 89 engelsk bomullsnumrering	fri
56.06	Garn av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer, i detaljhandelsuppläggningar:	
	A. av korta syntetiska fibrer	7%
	B. av korta regenererade fibrer	10%
56.07	Vävnader av korta syntetiska eller regenererade fibrer eller av avfall av syntetiska eller regenererade fibrer:	
	A. av korta syntetiska fibrer:	
	1. innehållande minst 40 viktprocent ändlösa regenererade fibrer	13%
	2. andra slag	13%

B. av korta regenererade fibrer:

1. innehållande minst 40 viktprocent ändlösa regenererade fibrer	15%
2. andra slag	13%

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Motioner väckta under allmänna motionstiden

1984/85:314 av Rune Torwald (c) och Lennart Brunander (c)

I motionen yrkas att riksdagen måtte fastställa följande lydelse av tulltaxan (1977:975) i avsnittet 55 kap. 55.05 Bomull

B. Annat: 1 t. o. m nr 29 engelsk numrering	7 %
2 över nr 29	fri

1984/85:1196 av Bertil Danielsson m. fl. (m, c, fp)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om

1. att minimitullen på lök höjs till 50 öre per kg.,
2. att tullperioden förlängs till och med 31 mars.

1984/85:1611 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att viktullarna för trädgårdsprodukter bör höjas i samma utsträckning som penningvärdet förändrats sedan förra tullhöjningen.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att i samband därmed en kombinerad vikt- och värdetull införs för snittblommor och vitkål.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en undersökning omgående bör ingångsättas i syfte att eliminera EG:s subventioner på tomater och äpplen och överväga övergång till referensprissystem.

1984/85:2385 av Alf Wennerfors (m)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att gränsskyddet bör ses över för att slopa icke nödvändiga tullar och restriktioner på frukt- och grönsaksområdet.

1984/85:2791 (jfr 2790) av Bertil Danielsson (m) och Ingvar Eriksson (m)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att gränsskyddet för trädgårdsnäringen bör justeras med hänsyn till penningvärdeförändringen.

Yttrande från annat utskott

Jordbruksutskottet har beretts tillfälle att yttra sig över bl. a. motionerna om gränsskyddet för trädgårdsnäringen. Yttrandet (JoU 1984/85:3 y) har fogats i här aktuella delar som bilaga till betänkandet.

Utskottet

Konventionen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner Sveriges anslutning till en internationell konvention om harmonisering av gränskontrollen av varor. Konventionen har utarbetats av en grupp tullexperter inom ECE:s landtransportkommitté (Economic Commission For Europe – Inland Transport Committee) – från svensk sida har experter från generaltullstyrelsen deltagit – och syftar till att förenkla den internationella varutrafiken genom att bl. a. minska formalitetskraven och antalet kontrollåtgärder.

- Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot förslaget utan tillstyrker propositionen i denna del.

Vissa tulltaxefrågor

I propositionen föreslås att tullfrihet införs fr. o. m. den 1 juli 1985 för garner av bomull över nr 47 engelsk numrering, dock inte garner i detaljhandelsuppläggningar och inte heller sytråd. För närvarande går gränsen för tullfrihet för sådana garner vid nr 89 engelsk numrering. Motsvarande ändring föreslås beträffande garner av korta syntetiska eller regenererade fibrer med undantag av sytråd. Skälet till ändringarna är att skyddsbehov saknas för ifrågavarande garner och att den nuvarande tullen endast utgör en onödig kostnadsbelastning för den svenska industrin.

Med samma motivering yrkar Rune Torwald och Lennart Brunander (båda c) i motion 314 att gränsen för tullfrihet för ifrågavarande garner bestäms till nr 29 engelsk numrering.

Utskottet delar uppfattningen att tullfriheten för garner bör utvidgas. När det gäller att fastställa gränsen för tullfriheten bör enligt utskottets mening beaktas att kommerskollegium och textilrådet vid remissbehandlingen av det förslag som ligger till grund för propositionen förordat att denna gräns dras vid nr 47.3 engelsk numrering. Med hänsyn härtill och då garnnummer som regel anges i hela tal i handeln finner utskottet i likhet med föredragande statsrådet att gränsen bör sättas vid nr 47 engelsk numrering. Följaktligen tillstyrker utskottet propositionen även i denna del och avstyrker motionen i den mån den inte är tillgodosedd.

I övrigt föreslås i propositionen en smärre ändring i 20 kap. tulltaxan. Utskottet har inte heller beträffande detta förslag funnit anledning till erinran utan tillstyrker propositionen också i denna del.

Gränsskyddet för trädgårdsnäringen

Utskottet behandlar i detta sammanhang även fyra motioner angående gränsskyddet för trädgårdsnäringen. Motionerna har väckts under den allmänna motionstiden.

I tre av motionerna framförs önskemål om vissa åtgärder i syfte att förbättra tullskyddet för den svenska trädgårdsnäringsen. I motion 1196 av Bertil Danielsson m. fl. (m, c, fp) förordas en höjning av minimitullen och en förlängning av tullperioden för lök. Stig Josefson m. fl. (c) framhåller i motion 1611 att det finns behov av en anpassning av viktullarna för trädgårdsprodukter till penningvärdets förändringar. Han förordar också att man inför en kombinerad vikt- och värdetull för snittblommor och vitkål och att man inleder viss undersökning rörande EG:s subventioner i fråga om tomater och äpplen. Med hänvisning till motivering i motion 2790 begär också Bertil Danielsson och Ingvar Eriksson (båda m) i motion 2791 en justering av gränsskyddet.

Ett önskemål i motsatt riktning förs fram av Alf Wennerfors (m), som i motion 2385 föreslår att gränsskyddet ses över i syfte att slopa icke nödvändiga tullar och restriktioner på frukt- och grönsaksområdet. Till att börja med bör sådana tullar och restriktioner slopas, vilka inte kan motiveras näringspolitiskt eller samhällsekonomiskt.

Utskottet har tidigare betonat att inflationens urholkning av tullskyddet medför allvarliga konsekvenser för den svenska trädgårdsodlingen och att bestämmelserna om tullskydd för näringen bör ses över (SkU 1983/84:39). Som ett resultat härav har en översyn av tullarna på trädgårdsprodukter igångsatts inom regeringskansliet. Enligt jordbruksutskottet som haft en hearing med företrädare för jordbruksdepartementet och utrikesdepartementet – jordbruksutskottets yttrande är i nu ifrågavarande delar fogat som bilaga till detta betänkande – är avsikten att redovisa resultatet av undersökningen före halvårskiftet med sikte på att en proposition i ämnet skall kunna behandlas nu i höst. Jordbruksutskottet har också pekat på att 1983 års livsmedelskommittés arbete torde bli av betydelse för bedömningen av trädgårdsnäringsens fortsatta utveckling.

I avvaktan på resultaten av pågående överväganden anser skatteutskottet – liksom jordbruksutskottet – att motionerna inte nu bör föranleda någon åtgärd. Utskottet avstyrker följaktligen samtliga här behandlade motioner.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *konventionen*
att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:182 i denna del godkänner 1982 års internationella konvention om harmonisering av gränskontroller av varor,
2. beträffande *ändringar i tulltaxan*
att riksdagen med bifall till propositionen i denna del och med avslag på motion 1984/85:314 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1977:975) med tulltaxa,
3. beträffande *gränsskyddet för trädgårdsnäringsen*

- a) att riksdagen avslår motion 1984/85:1196,
- b) att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1611, 1984/85:2385 och 1984/85:2791.

Stockholm den 2 maj 1985

På skatteutskottets vägnar
RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m)*, Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Lars Hedfors (s), Ewy Möller (m)*, Bruno Poromaa (s), Erkki Tammenoksa (s) och Torgny Larsson (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Särskilt yttrande

Gränsskyddet för trädgårdsnäringen

Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anför:

Utskottet har tidigare pekat på de växande svårigheter som den svenska trädgårdsnäringen har att brottas med, bl. a. beroende på de nuvarande bristerna i tullskyddet. Problemen accentueras än mer av bl. a. de subventioner på tomater och äpplen som lämnas inom EG. Det är därför enligt vår mening angeläget att åtgärder för att främja näringen vidtas så snart som möjligt. Inte minst med tanke på den tid det tar att förhandla fram nya tullar inom GATT brådskar det att ta upp saken. Vi förutsätter därför att den aviserade propositionen avlämnas senast under hösten.

Jordbruksutskottets yttrande

1984/85:3 y

om gränsskyddet för trädgårdsnäringen och koncessioner beträffande fiskhandeln

Till skatteutskottet

Genom beslut den 5 februari 1985 har skatteutskottet berett jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig dels över motionerna 1984/85:1611, 1984/85:2791, 1984/85:1196 och 1984/85:2385 angående gränsskyddet för trädgårdsnäringen, dels motion 1984/85:1593 angående koncessioner beträffande fiskhandeln. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

Gränsskyddet för trädgårdsnäringen

I tre av de remitterade motionerna framförs önskemål om vissa åtgärder i syfte att förbättra tullskyddet för den svenska trädgårdsnäringen. I motion 1196 av Bertil Danielsson m. fl. (m, c, fp) förordas en höjning av minimitul-len och en förlängning av tullperioden för lök. Stig Josefson m. fl. (c) framhåller behovet av en anpassning av viktullarna för trädgårdsprodukter till penningvärdets förändringar. Vidare förordas införandet av en kombinerad vikt- och värdetull för snittblommor och vitkål samt igångsättande av viss undersökning rörande EG:s subventioner i fråga om tomater och äpplen. En justering av gränsskyddet med hänsyn till penningvärdeförändringen begärs också i motion 2791 av Bertil Danielsson och Ingvar Eriksson (båda m).

Ett önskemål i motsatt riktning förs fram av Alf Wennerfors (m) som i motion 2385 föreslår att gränsskyddet ses över i syfte att slopa icke nödvändiga tullar och restriktioner på frukt- och grönsaksområdet. Till att börja med bör sådana tullar och restriktioner slopas, vilka inte kan motiveras näringspolitiskt eller samhällsekonomiskt.

Utskottet har vid upprepade tillfällen framhållit att det är angeläget att åtgärder vidtas för att slå vakt om den svenska trädgårdsnäringen och stärka dess internationella konkurrenskraft. Den i oktober 1982 företagna devalueringen av den svenska kronan med 16 % medförde en förstärkning av Sveriges relativa kostnadsläge och har bl. a. inneburit att förhållandena för den svenska trädgårdsnäringen under senare tid klart förbättrats. Utskottet vill emellertid understryka att det alltså är viktigt att regeringen och berörda myndigheter med uppmärksamhet följer utvecklingen på området och vidtar de åtgärder som kan befinnas erforderliga för att ytterligare stödja näringen. Såvitt gäller utskottets beredningsområde råder, som utskottet tidigare framhållit, allmän enighet om att näringen som hittills bör stödjas genom bl. a. forskning, rådgivning och finansiellt stöd.

Bilaga

Det bör erinras om att utskottet tidigare vid några tillfällen yttrat sig till skatteutskottet över motioner om trädgårdsnäringens gränsskydd och därvid framhållit angelägenheten av att man inom ramen för det handelspolitiska samarbetet tar till vara alla möjligheter att skydda den inhemska trädgårdsnäringen genom en lämplig anpassning av tullar m. m. Utskottet anförde förra året (JoU 1983/84:3 y) att utskottet bl. a. utgick från att behovet att anpassa viktullarnas värde till penningvärdeförändringar noga uppmärksammades i nämnda sammanhang. Skatteutskottet delade jordbruksutskottets uppfattning härvidlag. Även om skatteutskottet fann anledning peka på vissa handelspolitiska problem och hanteringsmässiga och kontrollmässiga svårigheter i sammanhanget fann utskottet det motiverat att tillgripa åtgärder inom tullområdet för att värna om trädgårdsnäringen, t. ex. för att komma till rätta med besvärande lågprisimport med åtföljande marknadsstörningar. Den urholkning av tullskyddet som inflationen innebär medförde enligt utskottets uppfattning allvarliga konsekvenser för den svenska trädgårdsodlingen. Skatteutskottet instämde därför i motionärernas krav på en översyn av bestämmelserna om tullskydd för svensk trädgårdsodling.

Enligt vad jordbruksutskottet inhämtat har företrädare för jordbruksdepartementet och utrikesdepartementets handelsavdelning inom regeringkansliet påbörjat en undersökning av hithörande frågor i enlighet med riksdagsbeslutet. Enligt uppgifter som utskottet erhållit bl. a. i samband med en hearing med företrädare för de båda departementen är avsikten att resultatet av undersökningen skall kunna redovisas under det första halvåret i år med sikte på att en proposition i ämnet skall kunna behandlas instundande höst.

Det kan i detta sammanhang finnas anledning att nämna att 1983 års livsmedelskommitté i samband med nyligen genomförd översyn av livsmedelsförsörjningen bl. a. haft att beakta behovet av åtgärder för att förbättra folkhälsan. Kommittén har därvid redovisat vissa synpunkter på matkonsumtionen med hänsyn till folkhälsosynpunkter.

Även om livsmedelskommitténs uppdrag primärt tog sikte på jordbrukets produkter måste resultatet av kommitténs arbete bli av betydelse även för bedömningar av trädgårdsnäringens fortsatta utveckling.

I avvaktan på resultaten av pågående överväganden och med hänsyn till vad i det föregående i övrigt anförts anser utskottet att motionerna inte nu bör föranleda någon riksdagens vidare åtgärd.

Stockholm den 12 mars 1985

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Grethe Lundblad (s),
Ove Karlsson (s), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric
Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Margareta Winberg (s), Jens
Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Jan-Eric Virgin (m), Bengt Kronblad (s)
och Paul Lestander (vpk).

Avvikande mening

Ensidiga koncessioner beträffande fiskhandeln
